

İslamiyet Öncesi Türk Şiiri Nazım Şekilleri

İslamiyet Öncesi Türk Şiiri Nazım Şekilleri (Biçimleri)

Koşuk

İslamiyet öncesi Türklerde sığır (av), şölen (kurban) törenlerinde kopuz eşliğinde söylenen şiiirlerdir.

Koşuk Özellikleri Nelerdir

Koşuklar kıtalar (Dörtlükler) şeklinde söylenir.

Koşuklarda ulusal ölçümüz olan hece ölçüsü kullanılır. (7'li) Çünkü o dönemde aruz ölçüsü ile Türkler tanışmamıştı.

Daha çok yarım kafiye kullanılır; çünkü koşuklar saz eşliğinde sözlü olarak dile getirildiği için tam kafiye ve zengin kafiye kullanmak çok zordu.

Uyak düzeni aaab-cccb-dddb şeklindedir.

Halk şiirindeki koşmanın en eski biçimidir. İslamiyet öncesinde koşuk olarak adlandırılan bu nazım biçimi İslamiyet sonrası Türk edebiyatında koşma olarak adlandırıldı.

Konusu ve muhtevası itibarıyla divan edebiyatındaki gazele benzer.

Sagu

İslam öncesi Türkler arasında, bir kahraman, bir devlet büyüğü öldüğünde bunlar için yapılan yuğ adı verilen yas törenlerinde kopuz eşliğinde söylenen şiiirlere sagu denir.

Sagunun Özellikleri nelerdir

7'li hece ölçüsüyle dörtlükler halinde koşuk nazım şekliyle söylenir.

Bu şiiirlere İslam sonrası halk edebiyatında "ağıt", divan edebiyatında "mersiye" denir.

Alp Er Tunga sagusu bu türün önemli bir örneğidir.

Sav

Sav, İslamiyet öncesi Türk edebiyatında atasözünün karşılığıdır. Şekil itibarıyla bir düz yazı cümlesi ya da bir şiir mısrası gibi olabilirler. İslamiyet öncesi Türk edebiyatına ait savların kimileri küçük ses değişiklikleriyle, Türkçede bugün de yaşamaktadır.

İlk sav örneklerine Divan-ı Lügati't Türk'te rastlanır.

Destan

Sözlü dönem edebiyatının en önemli ürünü destandır. Destanlar olay çevresinde gelişen edebi metinler içinde değerlendirilmelidir. Konuyla ilgili detaylı bilgiye olay çevresinde gelişen edebi metinler bölümünde ulaşabilirsiniz.